

महाराष्ट्र विधानसभा

दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
शुक्रवार, दिनांक ५ ऑगस्ट, २०१६
(सकाळी ०९.०० ते ०९.४५ वाजेपर्यंत)

(गुरुवार, दिनांक ४ ऑगस्ट, २०१६ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री. प्रशांत बंब, राजेश क्षीरसागर, राजेन्द्र पाटणी, सुनिल प्रभू, डॉ. अनिल बोंडे, सर्वश्री. शंभुराज देसाई, अनिल गोटे, राजाभाऊ वाजे, संतोष दानवे, किशोर पाटील, प्रा. संगिता ठोंबरे, सर्वश्री. मनोहर भोईर, सुरेश हाळवणकर, डॉ. राहुल पाटील, सर्वश्री. शिवाजीराव नाईक, संजय भेगडे, डॉ.देवराव होळी, डॉ.संजय रायमुलकर, सर्वश्री.उन्मेश पाटील, कृष्णा खोपडे, प्रकाश आबिटकर, विलास जगताप, राजन साळवी, संजय केळकर, भिमराव तापकीर, डॉ. शशिकांत खेडेकर, सर्वश्री. समीर कुणावार, प्रशांत ठाकूर, किसन कथोरे, संजय सावकारे, अशोक पाटील, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव (चर्चा पुढे सुरु व मंत्र्यांचे उत्तर) :-

“राज्यात सुरु असलेली रोजगार हमी योजना संपूर्ण देशात महाराष्ट्र राज्याने प्रथम स्वीकार केली असणे, आपल्या राज्यात सदरहू योजना लोकाभिमुख व विकासाभिमुख झाल्यानंतर अशीच योजना नरेगाच्या माध्यमातून केंद्र शासनाने सर्व देशभरात लागू केली असणे, संबंधित अधिनियमाचा लाभ घेत देशातील विविध राज्यांनी या योजनेतर्गत मोठ्या प्रमाणात विकास केला असल्याचे निदर्शनास येणे, महाराष्ट्र राज्यात मात्र ही योजना संथ गतीने सुरु असल्याचे निदर्शनास येणे, शेतकरी व मजुरांच्या रोजगाराचा प्रश्न सोडविणाऱ्या या योजनेस शासनाचे काही उच्च पदस्थ अधिकारी, ग्रामसेवक, तांत्रिक अधिकारी यांच्याकडून आवश्यक ते सहकार्य मिळत नसल्याचे निदर्शनास येणे, परिणामी अपेक्षेप्रमाणे या योजनेतर्गत कामे होत नसल्याचे निदर्शनास येणे, राज्याच्या महात्मा गांधी रोजगार हमी योजनेस केंद्राकडून निधी उपलब्ध होत असूनही इतर राज्यांच्या तुलनेत तो खर्च होत नसल्याचे निदर्शनास येणे, सन १९९९ ते २०१० या कालावधीत राज्यात सुरु असलेल्या लॉटरीच्या माध्यमातून शासनास अपेक्षित महसूल मिळाला नसल्याची बाब निदर्शनास येणे, त्या कालावधीतील कर व इतर माध्यमातून हजारो कोटी रुपयांचे येणे आजही बाकी असल्याचे निदर्शनास येणे, विद्यमान वित्त व नियोजन मंत्र्यांनी कागदविरहीत प्रशासन चालविण्याच्या दृष्टीने सुरु केलेली प्रक्रिया, गतीमान प्रशासनासाठी सदर प्रक्रिया अधिक प्रभावी करण्याची आवश्यकता, राज्याच्या डोंगरी भागातील पिण्याच्या पाण्याची टंचाई, याबाबत शासनाची भूमिका व करावयाची उपाययोजना .”

(सकाळी १०.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे.

- (अ) शुक्रवार, दिनांक २९ जुलै, २०१६ रोजी उत्तरीत झालेल्या तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील मा.अध्यक्षांच्या निदेशानुसार राखुन ठेवण्यात आलेला श्री.जयकुमार गोरे व इतर, वि.स.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ६११३० "सातारा जिल्ह्यात व पंढरपूर (जि.सोलापूर) तालुक्यात दुष्काग्रस्त भागात चाराटंचाई निर्माण झाल्याबाबत."
- (ब) तारांकित प्रश्न.
- (क) अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी क्रमांक १६८ ते २०० सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

- (१) मुख्यमंत्री : महाराष्ट्र सागरी मंडळ यांचा सन २०११-२०१२ या वर्षाचा स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवाल व सन २०१२-२०१३ व २०१३-२०१४ या वर्षाचा प्रशासकीय अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२) वित्त आणि नियोजन मंत्री : (क) भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचे सन २०१४-२०१५ या आर्थिक वर्षाचे (१) सामान्य आणि सामाजिक क्षेत्र व (२) स्थानिक संस्था अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ख) भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा दिनांक ३१ मार्च, २०१५ रोजी संपलेल्या वर्षाचा सार्वजनिक उपक्रम अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) गृहनिर्माण मंत्री : (क) शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादित यांचा सन २००४-२००५ ते २००७-२००८ या वर्षाचा अनुक्रमे सहावा, सातवा, आठवा व नववा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ख) महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, वांद्रे, मुंबई यांचा सन २०१४-२०१५ या वर्षाचा वार्षिक लेखा आणि लेखा विवरण पत्र सभागृहासमोर ठेवतील.
- (४) कामगार : (क) रायगड जिल्हा सुरक्षा रक्षक मंडळ, रायगड (रायगड जिल्ह्याकरीता) यांचा सन २००८-२००९ ते २०१०-२०११ या वर्षाचा अनुक्रमे सातवा, आठवा व नववा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

- (ख) अकोला-वाशिम-बुलडाणा जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, अकोला यांचा सन २००९-२०१० ते २०११-२०१२ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ग) नाशिक जिल्हा सुरक्षा रक्षक मंडळ, नाशिक यांचा सन २००९-२०१० ते २०१३-२०१४ या वर्षाचा अनुक्रमे सहावा, सातवा, आठवा, नववा व दहावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (घ) धातु (लोखंड व पोलाद वगळून) आणि कागद बाजार व दुकाने माथाडी कामगार मंडळ, मुंबई यांचा सन २०१०-२०११ ते २०१२-२०१३ या वर्षाचा अनुक्रमे अडतीसावा, एकोणचाळीसावा व चाळीसावा अहवाल ताळेबंदासह सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ङ) लातूर आणि उस्मानाबाद जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, लातूर यांचा सन २०१४-२०१५ या वर्षाचा चोवीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (च) जालना जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, जालना यांचा सन २०१४-२०१५ या वर्षाचा सव्वीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (छ) नाशिक जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, (लासलगांव) यांचा सन २०१४-२०१५ या वर्षाचा सव्वीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ज) नाशिक माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, नाशिक यांचा सन २०१४-२०१५ या वर्षाचा तिसावा लेखा परिक्षण अहवालासह वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (झ) महाराष्ट्र मच्छिमार उद्योगातील मच्छिमार आणि इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) योजना, २०१४ प्रसिध्द करणारी अधिसूचना क्रमांक युडब्ल्यु. २०१४/प्र.क्र.३१३/कामगार-५, दिनांकित ४ ऑगस्ट, २०१४ सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : लक्षवेधी सूचनेवरील अधिक माहिती सभागृहासमोर ठेवणे -

(१) सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री : "सार्थीच्या आजारांचा वाढता प्रार्दुभाव व निता पॉल कंपनीच्या औषधांबाबत" या विषयावरील सर्वश्री शशिकांत शिंदे व इतर वि.स.स. यांच्या दिनांक १७ डिसेंबर, २०१४ रोजी उत्तरीत झालेल्या लक्षवेधी सूचनेवरील अधिक माहिती सभागृहासमोर ठेवतील.

(२) कामगार मंत्री : "राज्यातील असंघटीत लाखो कामगारांची नोंदणी न झाल्यामुळे विविध योजनांच्या लाभापासून वंचित असणे" या विषयावरील सर्वश्री विजय वडेटीवार व इतर वि.स.स. यांच्या दिनांक २१ जुलै, २०१५ रोजी उत्तरीत झालेल्या लक्षवेधी सूचनेवरील अधिक माहिती सभागृहासमोर ठेवतील.

चार : लोकलेखा समितीचा तेरावा अहवाल सभागृहास सादर करणे.

पाच : इतर मागासवर्ग कल्याण समितीचा पहिला अहवाल सादर करणे.

सहा : अल्पसंख्याक कल्याण समितीचा दुसरा अहवाल सादर करणे.

सात : विधानसभेने संमत केलेल्या विधेयकांना विधानपरिषदेची संमती मिळाल्याचे जाहीर करण्यात येईल.

आठ : स्थगन प्रस्तावाच्या सूचना - (असल्यास) (म.वि.स. नियम ९७ अन्वये).

नऊ : (अ) लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(दिनांक ०२ ऑगस्ट, २०१६ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या परंतु पुढे ढकलण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना क्र.१ व २)

(१) सर्वश्री संदीप नाईक, अजित पवार, जयंत पाटील, दिलीप वळसे-पाटील, शशिकांत शिंदे, जितेंद्र आव्हाड, भास्कर जाधव, पांडुरंग बरोरा, सुरेश लाड, किसन कथोरे, अमिन पटेल, प्रा.वर्षा गायकवाड, सर्वश्री विजय वडेटीवार, अस्लम शेख, मो.आरिफ नसीम खान, प्रा.वीरेंद्र जगताप, श्री हसन मुश्रीफ, श्रीमती मंदा म्हात्रे श्री.अबू आजमी, वि.स.स तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"नवी मुंबई येथील दिघा परिसरातील ९६ इमारती अनधिकृत ठरवून ती निष्कासित करण्याच्या माहे, सप्टेंबर, ऑक्टोबर २०१५ मध्ये दिघावासियांना देण्यात आलेली नोटिस, त्यामुळे सुमारे २५ ते ३० हजार रहिवाशांचे संसार उघड्यावर पडण्याची निर्माण झालेली भिती, हे सर्व नागरिक अत्यल्प उत्पन्न गटातील असून त्यांना संरक्षण मिळावे म्हणून स्थानिक लोकप्रतिनिधी

यांनी मा. राज्यपाल, मा. मुख्यमंत्री यांना दिलेली लेखी निवेदने, दिव्यातील जमिनी गुरचरण असल्याचे स्पष्ट करून त्या महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाच्या नावे असून दिघावासियांबाबत लवकरच मा. उच्च न्यायालयात धोरण सादर करण्याचे शासनाने दिलेले आश्वासन, सदर धोरणात उणीवा असल्याने मा. उच्च न्यायालयाने बांधकामावरील कारवाईस दोन-तीन वेळा दिलेली स्थगिती व आता बांधकाम निष्कासित करण्याचे दिलेले आदेश, रहिवाशांनी मा. सर्वोच्च न्यायालयात दाद मागितल्याने सदर आदेशाविरुद्ध मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दि.३१ जुलै, २०१६ पर्यंत कारवाईस दिलेली स्थगिती, मुंबईतील उच्चभ्रू कॅम्पाकोला इमारतीतील रहिवाशांना संरक्षण देण्याबाबत शासनाने बजावलेली ठाम भूमिका, याउलट दिघावासियांबाबत शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, यामुळे संतप्त दिघावासियांनी अनेकवेळा केलेली निदर्शने, निष्काषणाच्या कारवाईस अवघे दहा ते बारा दिवस उरलेले असतांना दिघावासियांना न्याय देण्यासाठी कायद्याच्या चौकटीत बसणारे स्वयंस्पष्ट धोरण मा. सर्वोच्च न्यायालयास सादर करून त्यास ३१ जुलै, २०१६ पूर्वी मा. उच्च न्यायालयाची संमती घेण्याची आवश्यकता याप्रकरणी शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची भूमिका."

(२) **डॉ.सतीश पाटील, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-**

"राज्यातील मराठी माध्यमाच्या शाळांच्या मान्यतेसाठी शासनाने गुगल सर्वेक्षण करणे, बृहत आराखड्यानुसार दिनांक १५ जून, २०१६ शाळा सुरु करण्यासाठी सुमारे १४४ व ७८ असे एकूण २२२ संस्थांकडून प्राप्त झालेले प्रस्ताव, संस्थांकडून मागविण्यात आलेल्या १५ लक्ष रुपयांच्या मुदत ठेवी, सदर प्रस्ताव मान्य करण्यास विलंब होत असल्याने संस्था चालकांनी न्यायालयात दाद मागितली असता मा. उच्च न्यायालयाने सदर शाळा तात्काळ सुरु करण्याचे आदेश देऊनसुद्धा अद्यापही शाळांना मान्यता देण्यात न येणे, यासंदर्भात शासनाने कालबद्ध कार्यक्रम आखून सुद्धा सदर शाळांचे मंजूरीस्तव प्रस्ताव प्रलंबित असणे, त्यामुळे संस्था चालकांत पसरलेला तीव्र असंतोष, तसेच विद्यार्थ्यांचे होत असलेले नुकसान, याबाबत सदर शाळांना त्वरित मान्यता देण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(३) **सर्वश्री.योगेश सागर, अतुल भातखळकर, अमित साटम, अॅड. आशिष शेलार, अॅड. पराग अळवणी, श्रीमती मनिषा चौधरी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-**

"मुंबई महानगरपालिका कर्मचाऱ्यांच्या सुमारे २५३ गृहनिर्माण संस्थांना ६.२५ टक्के दराने करण्यात आलेला कर्जपुरवठा, त्यापैकी ११७ गृहनिर्माण संस्थांनी कर्जाची परतफेड केली असून १३६ गृहनिर्माण संस्था अद्यापही कर्जबाजारी असणे, कर्जाची परतफेड केलेल्या गृहनिर्माण संस्थांनी कर्जमुक्ततेबाबत महानगरपालिकेकडे अर्ज केल्यानंतरही महानगरपालिकेकडून त्यांना कोणतेही उत्तर प्राप्त न होणे, सुधार समितीच्या ठरावानुसार महानगरपालिकेने कर्जाची परतफेड केलेल्या संबंधीत सदस्यांकडून पूर्वलक्षी प्रभावाने दंडाची रक्कम वसूल करण्याबाबत केलेली कार्यवाही, ज्या गृहनिर्माण संस्थांनी हस्तांतरणासाठी परवानगी मागितली ती प्रकरणे लेखा विभागाकडे अद्यापही प्रलंबित असणे, ज्या गृहनिर्माण संस्थांनी व्याजासह गृहकर्जाची परतफेड केली आहे

त्यांची गहाण खतातून विनाअट मुक्तता करण्याची असलेली आवश्यकता, कर्जाची परतफेड केलेल्यांपैकी काही सदस्यांनी सदनिका भाड्याने दिल्यास त्यांना आकारण्यात येणारा रु. ५०,०००/- चा दंड, गृहकर्ज फेडण्यात आल्यानंतरही त्यावर दंड आकारून दंडाची रक्कम पूर्वलक्षी प्रभावाने भरण्याबाबत परिपत्रक काढण्यात आल्यामुळे कर्मचाऱ्यांमध्ये पसरलेला असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (४) सर्वश्री राधाकृष्ण विखे-पाटील, सुनिल केदार, अब्दुल सत्तार अब्दुल नबी, प्रा.विरेन्द्र जगताप, अॅड. यशोमती ठाकूर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"विधानसभा सदस्य श्री.गोपालदास अग्रवाल, गोंदिया यांच्यावर झालेल्या प्राणघातक हल्ल्यानंतर सदर गुन्हातील आरोपी शिवकुमार शर्मा याने गुन्हा घडल्याच्या ४५ दिवासानंतर गोंदिया येथील पोलीस अधिक्षक कार्यालयात आत्मसमर्पण करण्याच्या नावाखाली घेतलेली पत्रकार परिषद, शिवकुमार शर्मा यांच्या खोट्या तक्रारीनुसार श्री.प्रफुल्ल गोपालदास अग्रवाल व इतर समर्थकावर बनावट साक्षीदार व पुरावे तयार करून खोट्या आरोपाखाली पोलीसांमार्फत दाखल करण्यात आलेले गुन्हे, श्री.गोपालदास अग्रवाल यांच्यावरील हल्ल्यासंदर्भातील भा.द.वि. ३०७ सारख्या गंभीर गुन्हाच्या तपास सहायक पोलिस निरीक्षका मार्फत तर हॉटेल कस्तुरमधील क्षुल्लक अशा काच तूटण्याच्या प्रकरणाचा तपास स्थानिक गुन्हे शाखे मार्फत करण्यात येणे, शिवकुमार शर्मा यांच्या समर्थकाकडून खोट्या तक्रारीनुसार दाखल झालेल्या प्रकरणाची चौकशी पोलीस उप अधिक्षक यांच्याकडे सोपविणे, शिवकुमार शर्मा व इतर आरोपींना पोलीसांमार्फत मिळत असलेले सहकार्य व संरक्षण श्री.गोपालदास अग्रवाल यांच्यावर तक्रार मागे घेण्याकरिता दबाव आणण्यात येणे, या अनुषंगाने शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (५) सर्वश्री प्रशांत बंब, राम कदम वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"दि. एज्युकेशन कल्चरल सोसायटी, चंद्रपूर या संस्थेच्या इंदिरा गांधी गार्डन शाळा, चंद्रपूर या शाळेकरीता मौजा चांदा (रै.) स.नं. ३५/४, ३६/२, ३८/२, २९/४ अ, ४६/४, ४७, ४८/२, एकूण आराजी १.६२ हे.आर. ही जागा नियमबाह्य बळकावणे, या प्रकरणात प्रपत्र अ ते ड जोडलेले नसणे, नगररचनाकार यांचे अभिप्राय नसणे, दुय्यम निबंधक यांचा अहवाल जोडलेला नसणे, उपअधिक्षक भूमीअभिलेख यांच्याकडून मोजणी झालेल्या नकाशाची क प्रत नसणे, नगर परिषद चंद्रपूरचे नाहरकत/विकास आराखड्यातील प्रयोजनाबाबत अभिप्राय नसणे, तहसिलदार, चंद्रपूर व उपविभागीय अधिकारी, चंद्रपूर यांचा सविस्तर अहवाल नसणे, सदर प्रकरणी तत्कालीन जिल्हाधिकारी व संस्था अध्यक्षांवर गुन्हा दाखल करत कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, शासनाचे याकडे होणारे दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (६) सर्वश्री अनिल बाबर, शंभुराज देसाई, सत्यजित पाटील, प्रकाश आबिटकर, शिवाजीराव नाईक, बाळासाहेब पाटील, सुधीर गाडगीळ, डॉ.पतंगराव कदम, डॉ.सुरेश खाडे, प्रा.विरेन्द्र जगताप, सर्वश्रीमती सुमनताई पाटील, दिपिका चव्हाण, सर्वश्री जयकुमार गोरे, भारत भालके, अॅड राहुल कूल, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे जलसंपदा मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यामधील उपसा सिंचन योजनेचे वेगवेगळ्या विभागात वीजेचे व पाणी पट्टीचे निरनिराळे असलेले दर, वीजेचे वाढणारे दर व शेतमालाचे कमी होणारे भाव, यामुळे पाणीपट्टी वसुलीवर होणारा परिणाम, अनेक उपसा सिंचन योजना बंद रहाणे किंवा योजना चालविण्यामध्ये नसलेले सातत्य, परिणामी शेतकऱ्यांवर विनाकारण पडत असणारा भूदंड, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरणाने राज्यासाठी पिकावर दर ठरविला असला तरी उपसा सिंचनाचे लाभक्षेत्रात वेगळा दर असणे, पाणीपट्टीच्या नावाखाली वीज बिल जादा आकारण्याचा सुरू असलेला प्रकार उपसा जलसिंचन योजना बंद राहिल्यामुळे शासनाची आणि पाणीपट्टीची दरनिश्चिती नसल्यामुळे शेतकऱ्यांची लाखो रुपयांची गुंतवणूक पडून राहणे, परिणामी शेतकऱ्यांमध्ये पसरलेला असंतोष पाणीपट्टी दर व वीजेचे दर यामध्ये सुसुत्रता आणण्याची आवश्यकता, शासनाने यासंदर्भात केलेली वा करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची भूमिका व प्रतिक्रिया."

- (७) सर्वश्री उल्हास पाटील, प्रकाश आबिटकर, डॉ.सुजित मिणचेकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे जलसंपदा मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"कोल्हापूर जिल्ह्यातील शिरोळ तालुक्यात बारमाही दुथडी भरून वाहणाऱ्या नद्या, काळी कसदार जमिन असल्यामुळे पाण्याच्या निचऱ्याला मर्यादा असल्याने तालुक्यातील ५३ गावांपैकी ३३ गावामध्ये पूर्णतः क्षारपड ३१६४ हेक्टर राज्यातील अनेक तालुक्यातील उपसा सिंचन योजनांखालील हजारो हेक्टर क्षेत्रफळ जमिन क्षारपड झालेली असणे, शासनाच्या धोरणानुसार धरणे व, कालव्यांमार्फत प्रवाही पध्दतीने पाणी दिले जाणाऱ्या जमिनी क्षारपड झाल्यास त्यांस नुकसान भरपाई दिली जाते. परंतु शेतकऱ्यांनी मांडवली गुंतवणूक करून घेतलेल्या उपसा सिंचन योजनामुळे क्षारपड झालेल्या जमिनीची नुकसान भरपाई देण्यात न येणे, सदरची क्षारपड जमिन पुन्हा लागवडीखाली आणायकरिता तालुक्यातील सर्व क्षारपड क्षेत्रामध्ये टप्प्याटप्प्याने भूमिगत निचरा प्रणाली पध्दत वापरण्याची आवश्यकता असल्याने याकरिता निधीची नितांत गरज, तसेच शासनाच्या उपरोक्त नियमांत बदल वा खास बाब म्हणून प्रायोगिक तत्वावर कार्यरत योजनेस मंजूरी देण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका."

- (८) श्री.राधाकृष्ण विखे पाटील, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे जलसंपदा मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"निळवंडे ता. अकोले, जि.अहमदनगर या धरणाच्या कामास सुरुवात होवून २५ वर्षे होवूनही अद्याप अपूर्ण असलेले कामे, प्रकल्पाच्या २८७ कि.मी. च्या डाव्या व उजव्या कालव्यासाठी पुरेशी

निधीची तरतुद न केल्याने आतापर्यंत केवळ २५० कोटी खर्च होणे सदर प्रकल्पास AIBP योजनेअंतर्गत केंद्र शासनाकडून निधी प्राप्त व्हावा यासाठी केंद्रीय जेल आयोगाची घेण्यात आलेली मान्यता, केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता घेवून प्रकल्प केंद्रीय तांत्रिक सल्लागार समिती समोर प्रस्तुत करण्यासाठी राज्य शासनाची सहमती प्राप्त न होणे, परिणामी निळवंडे धरणाचा प्रस्ताव केंद्रीय तांत्रिक सल्लागार समिती पुढे सादर न होणे, धरणाच्या उजव्या कालव्याचे काम ११ टक्के तर डाव्या कालव्याचे काम ३० टक्केच पूर्ण होणे, प्रकल्पाच्या कामासाठी अल्प अर्थसंकल्पीय तरतुद करण्यात येत असल्याने प्रकल्पाचे काम मंद गतीने सुरु असणे, याप्रकरणी शासनाचे झालेले दुर्लक्ष याबाबत करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(९) श्री.विजय औटी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे उद्योग मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील औद्योगिक क्षेत्रातील भूखंडाच्या दरवाढीबाबत दिनांक ७ जानेवारी २०१६ पासून लागू केलेले सुधारित दर उर्वरित महाराष्ट्रातील एम.आय.डी.सी. साठी फक्त ३० ते ३५ टक्के दरवाढ, तर जुन्या सुपा पारनेर (जिल्हा अहमदनगर) येथील एम.आय.डी.सी.साठी ३० ते ३५ टक्क्यांऐवजी १००० टक्के दरवाढ करण्याचा शासनाने घेतलेला निर्णय, याबाबत मा. लोकप्रतिनिधींनी मा. उद्योग मंत्री प्रधान सचिव व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, एम.आय.डी.सी. अधेरी, मुंबई यांना दिलेली लेखी निवेदने, सदरहू दरवाढीबाबत फेरविचार न केल्याबाबत मा. लोकप्रतिनिधींनी दिनांक ३ मे, २०१६ रोजी उपोषणास बसण्याबाबत दिलेले निवेदने, याबाबतचे उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी, एम.आय.डी.सी. यांनी मा. लोकप्रतिनिधींना उपोषणास न बसण्याबाबत विनंतीचे लेखी पत्र देणे, जुन्या सुपा पारनेर औद्योगिक क्षेत्रातील दरवाढ कमी करणेबाबतचा विषय संचालक मंडळाच्या पुढील बैठकीत निर्णय घेण्याबाबत मा. उद्योग मंत्री यांनी दिलेले निदेश, परंतु दोन महिन्यांचा कालावधी होऊन सुध्दा जुन्या सुपा एम.आय.डी.सी. च्या दरवाढीबाबत अद्याप कोणतीच कार्यवाही न होणे, परिणामी स्थानिक नविन उद्योजक व जनतेमध्ये निर्माण झालेली असंतोषाची भावना, सबब दरवाढ कमी करण्याबाबत निर्णय घेण्याची नितांत आवश्यकता व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया."

(१०) सर्वश्री सुधाकर कोहळे, सुधाकर देशमुख, कृष्णा खोपडे, विकास कुंभारे, डॉ.मिलींद माने, सर्वश्री सुधीर पारवे, डी.मल्लिकार्जुन रेड्डी, समीर मेघे, सुनिल केदार, डॉ.आशिष देशमुख, श्री.समीर कुणावार, डॉ.पंकज भोयर, सर्वश्री.राजेश काशिवार, चरण वाघमारे, कृष्णा गजबे, विजय रहांगडाले, विजय वडेटीवार, डॉ.देवराव होळी, डॉ.अशोक उईके, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या उर्जा मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"विदर्भात मोठ्या प्रमाणावर कोळशावर आधारित विद्युत निर्मिती संच असणे, त्यामुळे होणार वायू प्रदूषण सदर प्रकल्पासाठी विदर्भातील पाणी मोठ्या प्रमाणात वापरले जाणे, मराठवाडा सर्वात मागासलेला भाग असणे, शासनाने विदर्भ व मराठवाडा येथील उद्योगांना मोठ्या प्रमाणावर ३ वर्षासाठी सवलत देणे, विदर्भ व मराठवाड्यातील जीवनमान व विकास न होणे, विदर्भ व मराठवाड्यातील घरगुती वीज दर जास्त असणे, मराठवाडा व विदर्भाच्या धर्तीवर जे १००० कोटीचे

पॅकेज उद्योगांना दिलेले आहे. त्याच धर्तीवर मराठवाडा, विदर्भातील घरगुती ग्राहकांचे दर ० ते ३०० युनिट वर्गवारीत रु. ३ प्रति युनिट कमी करून विदर्भ, मराठवाड्यावर वर्षानुवर्षे झालेला अन्याय दूर करणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(११) डॉ.अनिल बोंडे, अॅड.राहुल कुल, अॅड आशिष शेलार, प्रा.मेधा कुलकर्णी वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे सहकार मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"श्री.द्वारकाधिश उपसा जलसिंचन योजना विखरण, ता.शिंदखेडा जि.धुळे ही योजना संस्थेचे चेअरमन व सचिव यांनी स्वतःच्या आर्थिक फायद्यासाठी निर्माण केलेली असणे, सन १९८८-८९ मध्ये द्वारकाधिश उपसा सह, संस्था, जिल्हा मध्यवर्ती सह बँक, धुळे व भूविकास बँक, धुळे या तिन्ही पदांवर एकाच वेळी चेअरमन असल्याचा गैरफायदा घेत जिल्हा मध्यवर्ती बँकेतून ८८ लक्ष ७१ हजार रुपये अंतरीम कर्ज घेणे, सदर कर्जाची अग्रीम रक्कम ठेकेदारास म्हणून अदा करणे, सदर अग्रीम रक्कम ठेवूनही ठेकेदाराकडून काम करून न घेणे, सदरील रक्कम ठेकेदाराकडून वसूल न करणे, सदर कर्जाशी शेतकऱ्यांच्या कोणताही संबंध नसतांना तसेच शेतकऱ्यांचा जमिनीच्या सातबाऱ्यावर कर्जाचे बोजे देखील नसतांना सन २००८-०९ मधील कर्जमाफी योजनेत द्वारकाधिश संस्थेचे चेअरमन व सचिव यांनी शेतकऱ्यांची बनावट यादी तयार करून त्या यादीवर स्वतःच्या स्वाक्षरीने यादी शासनास सादर करून शासनाकडून कर्जमाफीचा लाभ घेणे, शासन जिल्हा बँक व शेतकरी अशा तिन्ही घटकांची लाखो रुपयांची फसवणुक करणे, याबाबत श्री.द्वारकाधिश उपसा जलसिंचन सह:संस्थेचा सन १९९५-९६ ते २००९-१० पर्यंतच्या शासकिय लेखा परीक्षण अहवालात सदर रक्कम ठेकेदारकडे येणे बाकी असल्याचा शोरा नमुद केला असणे, तसेच धुळे व नंदूरबार जिल्हा मध्यवर्ती.सह.बँकेने माहितीच्या अधिकार कायद्यान्वये दिनांक १५ मे, २०१२ रोजी मिळालेल्या शेतकऱ्यांच्या बनावट यादीत देखील कर्जमाफीच्या निर्धारित केलेल्या २०,००० रुपयापेक्षा जास्त रकमेचे वितरण शेतकऱ्यांच्या नावाने दाखविण्यात येणे, या सर्व प्रकरणात केंद्र आणि राज्य शासन, जिल्हा बँक, शेतकरी यांची फसवणुक करून द्वारकाधिश उपसा सह:संस्थेचे चेअरमन व सचिव यांनी रकमेचा अपहार करून सदर रक्कम केंद्र आणि राज्य सरकारकडून कर्जमाफी मिळवून मोठा गैरव्यवहार करणे, याबाबत रक्कम वसूल होवून संबंधीतांवर फौजदारी स्वरूपाचा गुन्हा दाखल करण्याबाबत शासनाचे झालेले दुर्लक्ष, या प्रकरणाची सी.बी.आय. किंवा तत्सम यंत्रणेमार्फत कालमर्यादा निश्चित करून चौकशी करण्याची निर्माण झालेली गरज यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

(ब) लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) संबंधित निवेदने सभागृहासमोर ठेवणे :-

(या लक्षवेधी सूचनांची सूची जोडपत्राद्वारे वेगळी वितरीत करण्यात येईल.)

(गुरुवार, दिनांक ४ ऑगस्ट, २०१६ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९२ अन्वये प्रस्ताव)

दहा : अंतिम आठवडा प्रस्ताव :-

सर्वश्री राधाकृष्ण विखे पाटील, अजित पवार, गणपतराव देशमुख, पृथ्वीराज चव्हाण, दिलीप वळसे-पाटील, जयंत पाटील, बाळासाहेब थोरात, डॉ पंतगराव कदम, सर्वश्री. शशिकांत शिंदे, गोपालदास अग्रवाल, जितेंद्र आव्हाड, प्रा.विरेंद्र जगताप, श्री.जयदत्त क्षीरसागर, अॅड. के.सी.पाडवी, सर्वश्री. राजेश टोपे, अब्दुल सत्तार, अबू आझमी, प्रा. वर्षा गायकवाड सर्वश्री अमिन पटेल, अस्लम शेख, विजय वडेटीवार, सुनिल केदार, मो. आरिफ नसीम खान, कालिदास कोळंबकर, भास्कर जाधव, जयकुमार गोरे, धनाजी अहिरे, संग्राम थोपटे, मधुकरराव चव्हाण, कुणाल पाटील, राहुल बोंद्रे, अॅड. यशोमती ठाकूर, सर्वश्री. अमर काळे, रणजित कांबळे, अमित झनक, श्रीमती अमिता चव्हाण, सर्वश्री. डी.पी. सावंत, वसंतराव चव्हाण, डॉ. संतोष टारफे, श्री.शेख आसिफ शेख रशीद, श्रीमती निर्मला गावित, श्री. भाऊसाहेब कांबळे, अॅड. त्र्यंबक भिसे, सर्वश्री. अमित देशमुख, बसवराज पाटील, कु. प्रणिती शिंदे, सर्वश्री. सिध्दाराम म्हेत्रे, नितेश राणे, काशिराम पावरा, हर्षवर्धन सपकाळ, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९२ अन्वये प्रस्ताव :

"मुंबईसह राज्यातील महानगरपालिका, नगरपालिका व नगरपंचायती यांची डबघाईला आलेली आर्थिक परिस्थिती, नवनिर्मित नगरपंचायतींमध्ये असलेली अधिकारी व कर्मचाऱ्यांची रिक्त पदे, त्यामुळे विकास कामात निर्माण होणारे अडथळे, शासनाने एलबीटी रद्द करण्याबाबत दिलेल्या आश्वासनांमुळे व्यापाऱ्यांनी एलबीटी न भरल्याने तसेच शासनाने एलबीटीसाठी पुरेसे अनुदान न दिल्याने महानगरपालिका व नगरपालिका यांची डबघाईला आलेली अर्थव्यवस्था, मुंबई महानगरपालिकेच्या रस्ते व नाले सफाईच्या संदर्भातील गैरकारभाराची अनेक प्रकरणे उघडकीस येऊनही त्याची शासनाने दखल न घेणे, बदलापूर नगरपरिषदेत चटईक्षेत्र, टीडीआर व ऑटो डीसीआर घोटाळे शासनाच्या निदर्शनास आणूनही कोणतीच कारवाई न होणे, मुंबईतील मैदानांचा लिलाव, गृहनिर्माण धोरण अनिश्चितेमुळे रखडलेले गृहनिर्माण प्रकल्प, एसआरए अंतर्गत रखडलेले प्रकल्प व धारावी पुनर्विकास प्रकल्प, म्हाडा वसाहती, बीडीडी, बीआयटी चाळी व उपकरप्राप्त इमारतींचा रखडलेला पुनर्विकास, संक्रमण शिबीरातील घुसखोरीचा प्रलंबित प्रश्न, केंद्र शासनाने स्थावर मिळकत कायदा मंजूर केल्यानंतर आणि राज्यानेही सदर कायदा मंजूर करणे क्रमप्राप्त असताना तो न केल्यामुळे सन १९६६ चा मोफा कायदा अस्तित्वात असणे, परंतु त्याच्या अंमलबजावणीत शासनाकडूनच केली जाणारी टाळाटाळ, मुंबई शहरासह पूर्व व पश्चिम द्रुतगती मार्गावर होत असलेला वाहतुकीचा खोळंबा, सिडकोकडून देण्यात आलेल्या भुखंडांचा होणारा दुरुपयोग, विविध स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील सफाई कामगारांच्या समस्यांकडे झालेले दुर्लक्ष तसेच मुंबईतील आंबेडकर भवन तोडण्यास महानगरपालिकेने दिलेली परवानगी, त्यामुळे जनतेमध्ये पसरलेला असंतोष, एमएमआरडीए तसेच महानगरपालिकेमध्ये चालू असलेला विविध प्रकारचा भ्रष्टाचार, याबाबत करावयाची कार्यवाही विचारात घेण्यात यावी."

अशासकीय कामकाज
(बैठकीच्या अखेरचे २ १/२ तास)

अकरा : अशासकीय विधेयक :-

पुरःस्थापनार्थ :

- (१) सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक ३३ - मुंबई महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०१६ - श्री.मंगलप्रभात लोढा, वि.स.स. यांचे.
- (२) सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक ३६ - कंत्राटी कामगार (नियमन व निर्मुलन) (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१६ - अॅड. पराग अळवणी, वि.स.स. यांचे.
- (३) सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक ४२ - महाराष्ट्र प्रकल्पबाधित व्यक्तींचे पुनर्वसन (सुधारणा) विधेयक, २०१६ - श्री.मनोहर भोईर, वि.स.स. यांचे.
- (४) सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक ४३ - महाराष्ट्र लैंगिक गुन्ह्यांना प्रवृत्त करणा-या जाहिराती व जाहिरात-फलक लावण्यास प्रतिबंध करण्याबाबत विधेयक, २०१६ - श्री. हर्षवर्धन सपकाळ, वि.स.स. यांचे.

बारा : अशासकीय ठराव (म.वि.स. नियम १०६ अन्वये) :-

(दिनांक २२ जुलै, २०१६ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दाखविण्यात आलेले तथापि, चर्चा न झालेले अशासकीय ठराव क्र १ ते ३)

(१) श्री. सुरेश भोळे, वि.स.स यांचा ठराव क्र.३४३

"राष्ट्रीय स्तरावर भारतीय प्रशासकीय सेवा, भारतीय पोलीस सेवा व तत्सम विविध स्पर्धा परीक्षांमध्ये उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांमध्ये इतर राज्याच्या तुलनेत या राज्यातील विद्यार्थ्यांचे अत्यल्प प्रमाण लक्षात घेता हे प्रमाण वाढविण्यासाठी व उमेदवारांची अद्ययावत पध्दतीने व योग्य प्रकारे पूर्वतयारी करून घेण्यासाठी राज्यातील प्रत्येक जिल्ह्यात किमान एक प्रशिक्षण केंद्र स्थापन करण्याच्या दृष्टीने आवश्यक ती उपाययोजना करावी, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करित आहे."

(२) श्री. मंगलप्रभात लोढा, वि.स.स यांचा ठराव क्र.२३

"मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळाच्या अकार्यक्षमतेमुळे जुन्या व मोडकळीस आलेल्या इमारतींची वेळीच दुरुस्ती होत नसल्याने ऐन पावसाळ्यात इमारती कोसळून जिवीत व वित्तहानी होण्याचे वाढत असलेले प्रमाण, जुन्या व मोडकळीस आलेल्या इमारतींची

योग्यरित्या पाहणी न करणे, तसेच इमारतींच्या पुनर्रचनेची खोळंबलेली अनेक कामे, त्यातून मोठ्या प्रमाणात होत असलेला भ्रष्टाचार, त्यामुळे रहिवाशांत पसरलेला तीव्र असंतोष, या संदर्भात साकल्याने विचार करून त्यावर परिणामकारक उपाययोजना सुचविण्यासाठी विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहातील सदस्यांची एक संयुक्त समिती नेमण्यात यावी, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करीत आहे."

(३) श्री. धनाजी अहिरे, वि.स.स यांचा ठराव क्र.२८३

"तालुक्यातील सर्व शासकीय कार्यालये एकाच प्रशासकीय इमारतीत असावीत, जेणेकरून तालुक्याच्या ठिकाणी येणा-या ग्रामीण भागातील जनतेला त्यांच्या कामासाठी वेगवेगळ्या कार्यालयात जाण्यासाठी पायपीट करावी लागणार नाही तसेच आर्थिक भुर्दंड सोसावा लागणार नाही, यासाठी शासनाने योजनाबद्ध कार्यक्रम आखून त्याची त्वरित अंमलबजावणी करावी, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करीत आहे."

(सदरहू ठराव बॅलटद्वारा ठरविण्यात आलेल्या प्राथम्यक्रमानुसार दर्शविण्यात आले आहेत.) (क्रमांक ४ ते ६)

(४) श्री.मनोहर भोईर, वि.स.स. यांचा ठराव क्र. २

"ठाणे, रत्नागिरी, रायगड व सिंधुदुर्ग या जिल्ह्यांच्या किनारपट्टीवरील अनेक गावांच्या संरक्षणासाठी बांधण्यात आलेले धूप प्रतिबंधक बंधारे दरवर्षी अनेक वेळा फुटल्यामुळे समुद्राचे खारेपाणी शेतजमिनीत शिरून मालमत्तेचे, झाडांचे व शेतीचे सतत होणारे नुकसान, दिवसेंदिवस समुद्राच्या आक्रमणाची वाढती तीव्रता व परिणामी लोकांच्या मालमत्तेचे मोठ्या प्रमाणात होत असलेले नुकसान लक्षात घेता समुद्राच्या वाढत्या अतिक्रमणाचा गंभीर स्वरूपाचा धोका निर्माण होवू नये यासाठी शासनाने या चारही जिल्ह्यातील गावांच्या संरक्षणासाठी नियोजनबद्ध व कालबद्ध कार्यक्रम आखून त्याची त्वरित अंमलबजावणी करावी, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करीत आहे."

(५) श्री.दिलीप वळसे-पाटील, वि.स.स. यांचा ठराव क्र. ३४४

"शेतीची नापिकी, अतिवृष्टी, जलप्रकोप, दुबार पेरणी, तिबार पेरणी, ओला व कोरडा दुष्काळ असा असूनही पीक विमा नुकसान भरपाईपासून आणेवारी व उंबरठा उत्पन्नाच्या जाचक निकषामुळे शेतकरी वंचित राहत असणे, याला शंभर वर्ष जुनी ब्रिटीशकालीन आणेवारी उंबरठा काढण्याचे निकष कारणीभूत असल्याने त्यात बदल करून सुधारित आणेवारी व उंबरठा काढण्याचे निकष तयार करण्यासाठी राज्य शासनाने केंद्र शासनाकडे आग्रही भूमिका घ्यावी, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करीत आहे."

(६) श्री.सुभाष पाटील, वि.स.स. यांचा ठराव क्र. ६

“कोकणातील ठाणे, रायगड, रत्नागिरी व सिंधुदुर्ग जिल्हयातील वरकस जमिनी पाण्याखाली आणण्यासाठी तसेच मुंबईच्या वाढत्या लोकसंख्येच्या अनुषंगाने त्याचप्रमाणे शहरीकरणाच्या विकासाच्यादृष्टीने पाण्याची निर्माण होत असलेली समस्या सोडविण्यासाठी कोयना धरणाचे वीज निर्मितीनंतर वशिष्ठ नदीच्या (ता.चिपळूण, जि.रत्नागिरी) पात्रातून वाया जाणारे पाणी कोकणातील जिल्हयांना तसेच मुंबईसह ठाणे व नवी मुंबई या महानगरपालिकांच्या पाण्याची समस्या, दुष्काळ दूर करण्याच्या दृष्टीने शासनाने चिपळूण तालुक्यातील वशिष्ठ नदीतील पाणी परशुराम घाटाच्या पायथ्यापासून उचलून (लिफ्टिंग) निसर्गाच्या गुरुत्वाकर्षणाच्या शक्तीने पूर्ण कोकण विभागाला पुरविण्याकरिता शासनाने एक खास कालबद्ध कार्यक्रम आखून त्याची त्वरेने युद्धपातळीवर अंमलबजावणी करावी, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करित आहे.”

" राष्ट्रगीत "

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : ४ ऑगस्ट, २०१६

डॉ. अनंत कळसे,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.